

SUUDİ ARABİSTAN KRALLIĞI (SA) 2018 YILI REVİZE RAKAMLARI VE 2019 BİRİNCİ ÇEYREK GERÇEKLEŞMELERİNE İLİŞKİN KISA NOT

2018 Yılı Revize Verileri:

2018 yılı bütçe gerçekleştirmeleri, 2019 yılı ilk çeyrek verilerinin açıklanması ile revize edilmiştir. Bu çerçevede bütçe gelirlerinin **bir önceki yıla göre yaklaşık %31 oranında artarak 905,6 milyar SAR (241,5 milyar \$)** seviyesine ulaştığı görülmektedir (**ilk açıklamaya göre 895 milyar SAR -yaklaşık 239 milyar \$- seviyesindeydi**).

Bütçe harcamalarının ise **%16 oranında artarak 1.079 milyar SAR (yaklaşık 288 milyar \$)** seviyesinde gerçekleştiği açıklanmıştır (**ilk açıklamaya göre yaklaşık %11 oranında artarak 1.030 milyar SAR-yaklaşık 275 milyar \$ seviyesindeydi**).

Bu gelişmeler çerçevesinde 2018 yılında **bütçe açığının bir önceki yıla göre %27 oranında azalarak yaklaşık 174 milyar SAR (46 milyar \$)** olarak gerçekleştiği görülmektedir (**ilk açıklamaya göre açık %43 oranında azalarak 135 milyar SAR -36 milyar \$- seviyesinde gerçekleşmişti**).

2018 yılı bütçesi ilk hazırlandığında 51\$ olarak öngörülen ham petrol fiyatlarının ortalamada 71\$ seviyesine ulaşması, petrol gelirlerinin bütçe hedefi olan 492 milyar SAR (131,2 milyar \$) seviyesinin üzerine çıkarak, 611 milyar SAR (163 milyar \$) olarak gerçekleşmesine sebep olmuştur. **Petrol gelirlerinin bütçe içindeki payını azaltılması hedefini de içeren 2018 yılı bütçesinde, petrol dışı gelirlerin toplam gelirler içindeki payı bütçe hazırlanırken %37,2 olarak öngörülmesine rağmen, yıl sonu itibarıyla %33 seviyesinde kalmıştır.**

2019 Yılı Birinci Çeyrek Gerçekleşmeleri:

Birinci Çeyrek	Milyar SAR		% Değ. 2019/2018	Milyar Dolar	
	2018	2019		2018	2019
Petrol Gelirleri	113.947	169.087	48,39	30.386	45.090
Petrol Dışı Gelirler	52.316	76.319	45,88	13.951	20.352
Toplam Gelirler	166.263	245.406	47,60	44.337	65.442
Harcamalar	200.592	217.570	8,46	53.491	58.019
Denge	-34.329	27.836	-181,09	9.154	-7.423

Kaynak: Suudi Arabistan Krallığı Maliye Bakanlığı

2019 yılı birinci çeyreği bütçe gerçekleştirmelerinde ilk dikkati çeken husus, 2016 yılından bu yana ilk defa bütçe fazlası verilmiş olmasıdır. Geçen yılın aynı döneminde 34 milyar SAR civarında olan açık bu yılın aynı döneminde yaklaşık 28 milyar SAR tutarında bütçe fazlasına dönüşmüştür. Petrol gelirlerinin %48'in biraz üzerinde artması 2019 yılı birinci çeyreğinde Mart ayında ARAMCO'nun 124 milyar SAR tutarındaki kar payı dağıtımını olurken, petrol dışı gelirlerde görülen yaklaşık %46 oranındaki artış ise 2019 yılında KDV'ye tabii şirket sayısının (matrahın düşmesi sonucu) artması ile yabancı çalışanlara uygulanan harçlardaki artışa bağlı olarak %82 oranında yükselmesidir (Suudi çalışan sayısı öngörülen kriterlerden fazla olan şirketlerdeki yabancılar için aylık 300 SAR'dan 500 SAR seviyesine, az olanlarda ise 400 SAR'dan 600 SAR seviyesine yükseltilmiş, olup yıl ortası itibarıyla çalışanlarının aile fertlerine dönük harçların ise

200 SAR'dan 300 SAR'a yükseltileceği beklenmektedir ki bu da yılın ikinci yarısında bütçe gelirlerini daha da artıracaktır) . Bunun yanında genel olarak gelirler içindeki payı düşük olan (%6) zekât gelirlerinin %100'ün üzerinde artmış olması da dikkati çekmektedir.

2019 yılı ilk çeyreğinde gerçekleştirilen harcama kalemleri incelendiğinde, toplam harcamalar içinde en büyük paya sahip olan (yaklaşık %56) personel giderlerinin %8 oranında artış kaydettiği görülürken, bu artış tüm 2019 yılı için %4 oranında azalış öngörüsü ile birlikte değerlendirildiğinde dikkat çekicidir. Öte yandan artan enerji fiyatlarının vatandaşlar üzerinde yarattığı etkiyi azaltmak başta olmak üzere, Suudileştirme çabalarını desteklemek üzere özel sektöre verilen destekleri de kapsayan destek ödemelerinin de 3 kattan fazla arttığı gözlenmektedir. 2030 Vizyonu çerçevesindeki projeler ile ilgili harcamaları da içeren sermaye harcamaları ise bu dönemde %12 oranında artış kaydetmiştir.

Bütçe harcamaları incelendiğinde savunma harcamalarının %5, altyapı ve ulaşım harcamalarının %79 (ki bu iki kalemden harcama artış oranı birbirinden çok farklı olsa da ikisi de 3'er milyar SAR civarında artış kaydetmiştir) artarken, ekonomik kaynak harcamaları ise %71 artarak yaklaşık 8 milyar SAR seviyesine ulaştığı görülmektedir.

Söz konusu dönemde, bütçe fazla vermiş olmasına rağmen, 2018 yılı sonunda yaklaşık 560 milyar SAR (150 milyar \$) olan iç ve dış borç stoku **2019 yılı birinci çeyreği sonunda yaklaşık 611 milyar SAR (163 milyar \$) seviyesine ulaşmıştır.** Bu dönemde yapılan yaklaşık 51 milyar SAR (13,5 milyar \$) değerindeki borçlanmanın %55'i dış borçlanma ile karşılanmıştır. 2019 yıl sonu itibariyle toplam borç stokunun 678 milyar SAR (yaklaşık 181 milyar \$) seviyesine ulaşması hedeflenmektedir.

2019 Bütçesinde Dikkat Edilmesi Gereken Konular:

- **2019 yılı geneli için 131 milyar SAR bütçe açığı öngörüldüğü dikkate alınır, yılın geri kalan çeyreklerinde açık verileceği tahmin edilmektedir.**
- 2019 bütçesi ilk açıklandığında öngörülen ham petrol fiyatlarının tutturulup tutturulamayacağına ilişkin tereddütler, küresel gelişmeler çerçevesinde şekillenen son beklentilere bağlı olarak azalmıştır.
- Ancak, KDV tabanının genişlemesi ve yabancı çalışan ailelerinin daha yüksek oranda ülkeyi terk etmesinin genel fiyat seviyesi ve tüketim üzerinde olumsuz etkileri olabileceğine dönük beklentiler devam etmektedir.
- Yukarıda ifade edilen özel kesim talebindeki daralma olasılığı ile birlikte, öngörülen ekonomik büyüme oranı ve devlet tarafından yapılacak harcamalarda öngörülen artışlar, özel sektörün ekonomi içindeki ağırlığının artırılması hedefinin bir miktar daha ötelenebileceğini düşündürmektedir.